

[Kaj Hansen.]

ger og andre bebyggelser, som er offentligt tilgængelige, skal indrettes, sådan at de kan benyttes af personer, hvis bevægelses- eller orienteringsevne er nedsat. Det er det hele. Det andet er en overførsel fra fabriktilsynet, og det ændrer ikke noget i det.

Når så fremskridtspartiet i sit betænkningssafsnit siger, at det er urimeligt at gennemføre bestemmelser, der kan tvinge butik- og andre erhvervsvirksomheder til at iværksætte bygningsmæssige foranstaltninger, der kan virke ødeleggende på især små og mellemstore virksomheders økonomi osv., så kan man faktisk se, hvordan man med ganske små sko også er i stand til at skyde over målet. Der står jo udtrykkelig i betænkningen:

„Ved ombygning eller ændret anvendelse af en bestående bebyggelse er det derfor boligministerens hensigt at gøre en begrænsning, for så vidt angår kontorbygninger og produktionsvirksomheder. Her skal kravene kun opfyldes, hvor det kan ske uden indgribende ændringer i bebyggelsen.“

Efter dette er fremskridtspartiets indstilling i virkeligheden ikke en pind værd, og det tyder på, at man faktisk ikke tilstrækkeligt har sat sig ind i, hvad der siges i denne betænkning om begrænsninger. Men det er klart, at hvis man selv på bekostning af nogle erhvervshæmmede, som gerne vil færdes endnu mere frit, kan komme til at spare ganske få kroner for de erhvervsdrivende, så foretrækker man åbenbart den løsning.

Arnfast (CD):

Jeg skal meddele, at centrum-demokraterne kan støtte lovforslaget, som det nu foreligger.

Boligministeren (*Helge Nielsen*):

Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning, der nu er blevet til disse ændringer af byggeloven. Jeg kan naturligvis ikke takke fru Kirsten Jacobsen og fremskridtspartiet, som stemmer imod, og som brugte forskellige motiveringer. Jeg vil nu, ligesom hr. Ejler Koch gav udtryk for det, sige, at jeg ikke synes, at den holdning, som fremskridtspartiet har til dette lovforslag, er en rimelig holdning. Når fru Kirsten Jacobsen nævner det, der står i loven om væsentlige

ombygninger, som et af motiverne for ikke at stemme for denne lovændring, så vil jeg bare understrege, at det er en generel betragtning i hele byggeloven og altså ikke noget, der er kommet ind i dette forslag til ændringer. Men det skal jo stå dem frit for.

Til fru Aase Olesen vil jeg kun sige, at der har været megen møje og besvær til stede, men at det altså trods dette er lykkedes at nå et resultat, og jeg må sige, jeg da er glad for, at fru Aase Olesen nu kan stemme for lovforslaget. Jeg lovede jo ved første behandling at forsøge at opfylde et ønske, fru Aase Olesen havde, og jeg er glad for, at det har været muligt at gøre dette.

Jeg vil som hr. Poul Schlüter sige, at det da er givet, at en udvalgsbetænkningens ordlyd og de løfter, som jeg som minister har givet udvalget, bliver overholdt. Der er ingen grund til for nogen af ordførerne eller nogen af partierne at tvivle på, at det, der står i betænkningen, og det, der dér er givet udtryk for som vore hensigter, vil blive fulgt ved administrationen af disse regler. Uanset om man har tillid til ministeren, eller man ikke har det, så vil det nok være en mærkelig stilling af en minister og et ministerium at tage ikke at følge en udvalgsbetænkning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om butikstid.

(Lovforslag nr. 130. Fremsat 16/12 75. Første behandling 27/1 76. Betænkning 9/4 76).

Der var stillet 11 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Inge Fischer Møller (S):

Efter mange og lange forhandlinger i erhvervsudvalget er vi nu nået frem til anden behandling af lovforslaget om butikstid. Der har været et meget grundigt udvalgsarbejde, ingen kan her sige, at dette lovforslag ikke er blevet meget grundigt behandlet.

Udvalgsarbejdet har været meget engageret. Det ser man også tydeligt af de mange mindretalsudtalelser, der er kommet fra forskellige partier. Og her vil jeg gerne indskyde, at det kan undre, at et så stort parti som fremskridtspartiet venter med at fortælle, hvilken holdning det indtager til dette forslag, til tredjebehandlingen. Jeg skal nævne, at der i den socialdemokratiske folketingsgruppe er 2 medlemmer, der har taget et særstandpunkt, begge er medlemmer af erhvervsudvalget. Den ene er fru Dorte Bennedsen, der senere selv vil redegøre for sin holdning, den anden er hr. Lysholt Hansen, der er af den opfattelse, at den nuværende lov har virket tilfredsstillende.

Den meget livlige debat, vi har haft, har også haft indflydelse uden for Christiansborgs mure, og det synes jeg er meget positivt. Vi har i erhvervsudvalget modtaget deputationer og fået henvendelser fra mange forskellige organisationer. Disse initiativer har givet anledning til, at handelsministeren har foreslået 3 ændringer i det foreliggende lovforslag.

Det første ændringsforslag til det foreliggende lovforslag drejer sig om § 1, hvor bestemmelsen om frisørsaloner og saloner for skønhedspleje foreslås udvidet til, at alle saloner for skønhedspleje og frisørsaloner bliver medtaget i forslaget. Konsekvensen heraf bliver, at reglerne også kommer til at gælde for de såkaldte køkkenfrisører.

Det næste ændringsforslag drejer sig om lovforslagets § 3, hvor bladkiosker i forslagets punkt 1 foreslås ændret til kiosker.

Begrundelsen herfor er den, at det ikke kun drejer sig om kiosker, der sælger blade, men også om kiosker eller butikker, der sælger et udsnit af det i øvrigt tilladte varesortiment. Vi har fundet, at det bedst bliver klaret ved at betegne butikkerne som kiosker og ikke som anført i lovforslaget bladkiosker.

Det sidste ændringsforslag, som handelsministeren har stillet, er til lovens § 10, der vedrører straffebestemmelser, hvis leverandørerne ikke holder sig til salg af varer, der er omfattet af butikkens varesortiment. Vi foreslår med ændringen straffebestemmelserne for leverandørerne lempet. Efter ændringsforslaget lægges der op til, at man præciserer straffebestemmelserne. Det forudsættes nemlig, at leverandører normalt kun pådrager sig strafansvar, når han eller hun til en af de i lovens § 3, stk. 1, nævnte butikker uanset påtale af konkrete overtrædelser fra en af de i lovens § 10, stk. 4, omhandlede organisationer leverer varer, der ikke er omfattet af butikkens varesortiment, og dermed gentagne gange og groft og forsætligt har medvirket til butikkens lovovertrædelse.

Interessen omkring butiksloven har været stor, og ved førstebehandlingen nævnte jeg, at der var forskellige opfattelser af lovforslaget. Efter den meget grundige udvalgsbehandling er jeg stadig af den opfattelse, at man bør stemme for det foreliggende forslag med de af handelsministeren foreslåede ændringer.

Ved førstebehandlingen nævnte jeg også, at en af de opgaver, der lå mig nærmest på sinde, var personalets vilkår. Det er nemlig personalet, der skal stå til rådighed, når vi vil benytte butikkerne i større udstrækning end efter de hidtidige regler.

HK har været en af de organisationer, der er mødt frem i deputation, og de har meddelt, at de stadig står fast ved den udtalelse, de har afgivet i betænkningen angående revision af lukkeloven. Sagt på en anden måde: de tilslutter sig handelsministerens forslag. Retfærdigvis skal det dog nævnes, at der inden for HK er nogen uenighed. Kooperativ Butiksassistents Landsforening mødte op i deputation i erhvervsudvalget, ligesom de har fremsendt os noget materiale, hvori de nævner, at de ikke mener, der er grundlag for at ændre den nugældende butikslov. Imidlertid har de argu-

[Ings Fischer Møller]
 mener, som HK har fremført for udvalget, vejet tungere, hvilket er årsagen til, at jeg kan være med til at opfordre til, at man stemmer for forslaget med de af handelsministeren fremsatte ændringsforslag og stemmer imod de ændringsforslag, der er fremkommet fra de øvrige partier.

Jens Peter Jensen (V):

Den foreliggende betænkning fra erhvervsudvalget over forslag til lov om butikstid indeholder ikke mindre end 9 mindretalsudtalelser, mens der ikke er nogen flertalsudtalelse. For udenforstående kunne dette jo nemt føre til den logiske slutning, at så kan lovforslaget ikke gennemføres, og at vi da måtte leve videre med den bestående lovgivning. Det ville da også være til at leve med, om det var sådan.

Men det er dog mit politiske skøn, at der i folketinget vil blive mønstret et flertal, bl. a. bestående af venstres og socialdemokratiets medlemmer i salen, der vil vedtage lovforslaget med de af handelsministeren stillede ændringsforslag. Jeg kan i hvert fald anbefale en sådan udgang på sagen, idet den ligger overordentlig, må jeg bruge udtrykket intimt i forhold til min ordførertale ved første behandling. Jeg advarede ved den lejlighed folketinget imod at pille ved de centrale dele i lovforslaget, bestemmelserne om den almindelige butikstid og den særlige butikstid. Jeg anbefalede her at følge kommissionsflertallet, der nåede frem til noget, som kan bære betegnelsen et forlig; hvis vi pillede ved dette, kunne forliget gå op i sin liming.

Disse synspunkter er ganske fulgt op gennem udvalgsarbejdet og de af handelsministeren stillede ændringsforslag.

Ved første behandling gav jeg udtryk for utilfredshed med lovforslagets § 10, stk. 2, om leverandøransvarlighed. Under udvalgsarbejdet har jeg på venstres vegne virket for en ændring og har formuleret bemærkninger hertil, som handelsministeren har tiltrådt. Det er ændringsforslag nr. 9 med den tilhørende bemærkning. Ud fra det her skrevne skulle der ikke være sandsynlighed for, at nogen leverandør i uvidenhed eller mod sin vilje kan komme til at foretage en strafbar handling. Jeg tror, at alle parter i denne sammenhæng kan være tilfreds med resulta-

tet. Det er jo ingen stor kunst at sætte synspunkter og interesser skarpt op over for hinanden i et anliggende som det her foreliggende. Det er en større kunst at formidle en løsning indeholdende bred hensyntagen. Jeg takker handelsministeren for hans medvirken hertil, selv om ministeren vred sig og måtte anstrenge sig for at finde en grimasse, der kunne passe.

På venstres vegne kan jeg anbefale lovforslaget med de af handelsministeren stillede ændringsforslag. Jeg anbefaler at stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Glensgård (FP):

Fru Inge Fischer Møller undrede sig over, at fremskridtspartiet ikke på trods af det grundige udvalgsarbejde kunne formå sig til at redegøre for partiets holdning i betænkningen. Jeg kan glæde fru Inge Fischer Møller med, at det sker heller ikke på nuværende tidspunkt, idet fremskridtspartiet i udvalget har meddelt, at vi formentlig ville stille en del ændringsforslag til lovforslaget. Vi har på nuværende tidspunkt endnu ikke haft mulighed for at køre dem igennem gruppen, men jeg vil tro, at vi i morgen engang får mulighed for at køre disse ting igennem, hvorfor fru Inge Fischer Møller til tredjebehandlingen vil få mulighed for at tage stilling til formentlig en 8-10 ændringsforslag fra fremskridtspartiet til det lovforslag, vi behandler.

Jeg synes hellere, fru Inge Fischer Møller skulle have koncentreret sig en lille smule om sit eget partis medlem fru Dorte Bennedsen, som jo i udtalelsen fra det 8. mindretal skriver, at hun

„finder ikke, at det foreliggende forslag til butikstid i tilstrækkelig grad tilgodeser forbrugernes behov for rimelige indkøbsvilkår, men erkender dog, at lovforslaget indeholder forbedringer i forhold til gældende lov — specielt i relation til weekend- og ferieområder — og vil derfor undlade at stemme“.

Der er altså her tale om, at man vil forbedre noget for forbrugerne — dem, som fru Dorte Bennedsen plejer at ville repræsentere — og i det øjeblik vi taler om en forbedring, så vil man undlade at stemme.

Den samme holdning har jeg fået forståelsen af det radikale venstre vil tage. Man vil altså liberalisere den nuværende lovgivning,

[Glønsgård.]

men man ønsker ikke at være medvirkende årsag til, at denne liberalisering bliver gennemført.

Fremskridtspartiet skal nok — til underretning for handelsministeren — støtte handelsministerens forslag. Men vi ønsker at have medindflydelse på, hvordan loven kommer til at se ud, og det, der på nuværende tidspunkt diskuteres i min gruppe, er altså en yderligere liberalisering. Og så vil vi formentlig fratage handelsministeren en del af den magt, der er lagt ind i loven. Det er små ting ganske vist, men det vil være noget af det, vi sigter på i gruppen på nuværende tidspunkt.

Fremskridtspartiet kan dermed heller ikke støtte hverken kristeligt folkeparti eller det konservative folkeparti i deres bestræbelser på at få denne lovgivning gjort til reelt den nuværende lovgivning. De konservative og kristeligt folkeparti ønsker at friholde nogle helligdage, de ønsker at indskrænke den supplerende butikstid, hvad vi selvfølgelig ikke kan støtte.

Vi ønsker heller ikke at støtte handelsministerens bestræbelser på at sige nej til, hvad jeg vil kalde parcelhusfrisørsaloner, og det er dermed også en afstandtagen fra partiet venstre og socialdemokratiet.

Ordføreren for venstre har netop meddelt, at man var tilfreds med, at man fik ændret § 10, stk. 2, hvor man altså nu ikke længere umiddelbart kan gå ud til den enkelte og sige: den, der leverer, straffes. Jeg synes, partiet venstre skulle bestræbe sig på at koncentrere sig om lukkelovgivningen i forbindelse med denne lovgivning og udtage disse bestemmelser om sanktioner over for de mennesker. Jeg synes, at partiet venstre på baggrund af sin ordførertale ved første behandling skulle støtte forslaget om at lade det stykke udgå, idet vi har fået bekræftelse på, at det i grelle tilfælde jo kan klares over anden lovgivning. Det, man ønsker her, er at indføre straffelovgivning i en butikslø, og det ønsker vi ikke at være medvirkende til. Jeg tror også, at ordføreren for partiet venstre og forhåbentlig hele venstres gruppe vil indse på lang sigt, at det er ikke rimeligt, at man begynder at indføre den slags straffelovgivning i en lov om butikstid.

Fremskridtspartiet har altså på nuværende tidspunkt meddelt, at vi formentlig

stiller 8-10 ændringsforslag. Vi har ikke noget ønske om udvalgsbehandling, for det mener vi ikke tjener noget formål, idet vi håber, at også i denne sag er folk nogenlunde frit stillet. Men jeg regner med, at vi til udvalgsbehandlingen i morgen, altså erhvervsudvalgets behandling i morgen af andre sager, under punktet „Eventuelt“ tager op til drøftelse de formentlig 8-10 ændringsforslag, som fremskridtspartiet fremkommer med.

Aase Olesen (RV):

Jeg har allerede ved førstebehandlingen af dette lovforslag på det radikale venstres vegne sagt, at vi finder, at denne lovgivning er en utidssvarende lovgivning, og at vi, hvis vi skal lovgive på det område, må tage to hovedhensyn, nemlig først og fremmest hensynet til forbrugerne og derefter hensynet til at bevare en varieret butiksstruktur, herunder først og fremmest hensynet til nærbutikkerne. Jeg skal i den forbindelse henvise til det radikale venstres mindretalsindstilling i betænkningen. Ud fra det synspunkt vil vi tage stilling til de ændringsforslag, som er stillet.

Vi vil stemme imod ændringsforslag nr. 1-6, og det er naturligvis, fordi de yderligere vil stramme den i forvejen restriktive lov. Specielt om frisørerne vil jeg sige, at med det ændringsforslag, som er stillet her, vil man altså drage, hvad man kan kalde private frisører og frisører, der kun har frisørsaloner og intet salg, med ind under loven. Vi vil stemme imod det, fordi det simpelt hen er helt umuligt at håndhæve en sådan bestemmelse. Man henviser til, at det er af konkurrencehensyn, altså at disse frisører vil være konkurrenceforvridende, men hvad så med dem, der fortsat har tilladelse til at gå ud og frisere i kundens hjem?

Alt i alt må vi vel sige, at alle disse bestemmelser om undtagelser og om særlige varesortimenter blot beviser, at denne lov er helt umulig at administrere. Vi har i udvalget fået en stor stabel — og det var kun få eksempler på, hvad der kunne være fremskaffet — af domsafsigelser over lovovertrædere, nemlig detailhandlere, som — skal vi sige det — foretrækker at betale bøde fremfor at holde loven. Det tyder jo ikke på, at de, der hævder, at der ikke er behov for at udvide butikstiden og liberalisere hele

[Aase Olesen.]

denne lovgivning, har ret. Der er behov for at købe, og der er altså åbenbart store dele af handelen, som har behov for at sælge ud over den tid, som denne lov tillader. Jeg tror i virkeligheden, at også flertallet herinde vil erkende, at denne lov er umulig at administrere. Hvem i denne folketingsaal er klar over; hvornår de køber lovlig ost eller ulovlig ost hos bageren? Bageren kan måske knap nok finde ud af det.

Når jeg siger, at jeg tror, flertallet erkender det, så er det, fordi der jo er kommet denne § 10, stk. 2, som hr. Glensgård omtalte, ind i loven. Den er i virkeligheden et udtryk for, at man må opgive at administrere denne lov. Det er i virkeligheden at rette bager for smed. Når man ikke kan dæmme op for folks købelyst og salgstrang, så vælger man at ramme et andet sted, nemlig leverandøren. Vi har begrundet, hvorfor vi har fremsat dette ændringsforslag, og jeg skal henvise til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 8, som slår fast, at vi principielt mener, at ansvaret for, hvordan butikken drives, må være butiksindehaverens.

Jeg skal slutte med at sige, at vi kan ikke tage medansvar for denne lov. Vi kan beklage, at der ikke har været blot den mindste interesse for det forslag, som oprindeligt var lukkelovskommissionens udgangspunkt, nemlig en fri, men begrænset butikstid til f. eks. 55 timer. Heller ikke de delegationer, der har været inde, og som har fået forelagt spørgsmålet, har vist nogen interesse for det. Det kan jeg beklage, for jeg tror, at det bliver den vej, vi kommer til at gå engang i fremtiden.

Jeg kan ligeledes beklage, at vi ikke har haft god tid til at få diskuteret igennem alle problemerne omkring nærbutikkkerne, men vi henholder os i mindretalsudtalelsen til, at ministeren har lovet, at vi skal vende tilbage til disse problemer, når der foreligger en redegørelse om disse ting.

Alle i udvalget har, som hr. Jens Peter Jensen sagde, klamret sig til det kompromis, som kommissionsflertallet er kommet frem til, ud fra hovedsynspunktet, at der er ikke noget behov eller ikke noget stort behov for udvidelse af butikstiden. Jeg tror, at vi her har et af de klareste eksempler på, at folketinget har sat sig selv frivilligt ud af

spillet og lader de store organisationer bestemme.

Jeg vil tillade mig at tage et enkelt bilag fra udvalgsbehandlingen frem, nemlig et, vi endnu ikke har haft tid til at behandle, al den stund det er kommet, efter at der er skrevet betænkning; det siger måske mere end meget andet, om man har opnået det, man ville med denne lov: at skabe ro om spørgsmålet. Det er bilag nr. 45 til lovforslag nr. 130, og det er et brev fra Danske Handelsforeningers Fælles-Organisation. Her siger man udtrykkeligt, at man er bange for, at den lov, vi nu gennemfører, ikke vil føre til den ro, man tilsigter. Og hvad er grunden til det? Jo, man siger, at man rundt omkring i landet nu bygger udstillingslokaler, hvor man inviterer folk på udstilling og optager bestillinger på de udstillede varer, og nu vil man have, at udvalget i betænkningen eller måske i loven indfører nogle definitioner af, hvad en udstilling er, og at der ikke må sælges. Tror man, at man bygger udstillingsbygninger i massevis landet over og holder udstillinger lørdag og søndag, fordi der ikke er noget behov? Selvfølgelig er der behov for folk til i fred og ro at gå og se på varer, sammenligne pris og kvalitet. Det er alt det, vi ikke kan nå til daglig, når vi skal fare hjem fra arbejde og handle på ganske få kvarter.

Haunstrup Clemmensen (KF):

Det er jo et afdramatiseret udvalgsarbejde, der nu ligger bag os vedrørende dette lovforslag, ikke mindst sammenlignet med det næsten dramatiske præg, der var over forhandlingerne om dette lovområde for en fem år siden. Jeg synes også, det er et sagligt udvalgsarbejde, der er præsteret. En lang, lang række deputationer har haft foretræde for udvalget, og en lang række bilag er modtaget. På denne baggrund kan det for at udtrykke sig afdæmpet overraske — men når man kender det pågældende parti, måske alligevel ikke overraske så voldsomt meget — at et enkelt, oven i købet stort parti endnu ikke har haft tid til at stille ændringsforslag til denne anden behandling. Vi har nu venligst fået at vide, at man vil prøve at nå det inden tredje behandling. Det er jo også praktisk, hvis man overhovedet vil nå det. Men det er i sig selv fanta-

[Haunstrup Clemmensen.]

stisk, når et udvalgsarbejde er pågået her i en fire måneders tid eller så og der ellers skulle være mulighed for at argumentere partierne imellem om de enkelte ændringsforslag, at man så endnu ikke, få dage før lovforslaget skal til tredje behandling, har villet meddele de øvrige partier, hvilke ændringsforslag man vil stille, og hvilke udformninger der bliver tale om.

Det konservative folkeparti tilkendegav allerede ved første behandling, at vi mente, den nugældende lukkelov egentlig havde fungeret ganske godt, og at der derfor ikke var noget behov for nogen væsentlige ændringer. Vi mener stadig, at udgangspunktet bør være den nugældende lov, og vi har derfor også med vort ændringsforslag ønsket at understrege, at vi ikke mener, der er noget rimeligt begrundet ønske om en yderligere forlængelse af den totale åbningstid. Vi erkender, at der kan være et behov for en vis yderligere fleksibilitet, men vi mener altså, at den totale åbningstid bør være uændret.

Vi mener også, at der på andre områder bør gennemføres ændringer i det foreliggende lovforslag. Vi er sammen med kristeligt folkeparti medforslagsstillere til, at der kan være enkelte yderligere dage som for eksempel juleaftensdag, der helt bør holdes lukket, og vi er i øvrigt enige i en række af de enkelte ændringsforslag, der er stillet, som der nærmere er redegjort for.

Jeg vil gerne til sidst gøre nogle enkelte bemærkninger om lovforslagets § 10, stk. 2, leverandørbestemmelsen, som vi allerede under førstebehandlingen sagde at vi af principielle grunde var meget betænkelige ved. Vi erkender, at det ændringsforslag, handelsministeren har stillet, og de bemærkninger, som hr. Jens Peter Jensen har fået handelsministeren til at fremsætte, forstår vi i nogen grad mildner den pågældende bestemmelse, men vi mener alligevel, at det først og fremmest må være butiksindehaverens ansvar, hvordan man handler på disse områder, og er derfor fortsat betænkelig ved § 10, stk. 2. Vi håber derfor, at vi kan få tilslutning til det ændringsforslag nr. 8, vi sammen med en række andre partier har stillet.

Men jeg vil slutte, som jeg begyndte, med at understrege, at det er i hvert fald et fremskridt under alle omstændigheder, at

det foregår i en mere afdramatiseret atmosfære, dette lovgivningsarbejde, der vedrører modstridende interesser hos forbrugere og butikshandelens ansatte og indehavere. Denne afdramatiserede atmosfære præger også denne forhandling.

Ole Olsen (SF):

Jeg vil begynde med at bedrøve hr. Jens Peter Jensen med, at socialdemokratiet og venstre ikke får lov at vedtage lov om butikstid alene. Socialistisk folkeparti agter også ved tredje behandling af stemme for lovforslaget, så flertallet skulle vel nok være klart i land. Det var det måske også, selv om vi ikke hjalp med til det.

Det principielle synspunkt i mit parti er det, som også blev sagt af hr. Haunstrup Clemmensen, at der er selvfølgelig modstridende interesser her. Her er hensyn, der skal tages til noget personale, og der er hensyn, der skal tages til kunder og naturligvis også til erhvervsdrivende.

Jeg havde selv — og jeg tror også, det gælder de fleste i mit parti — i og for sig nok været stemt for en videregående liberalisering af loven. Det forekommer lidt ejendommeligt, at vi er, så vidt jeg ved, næsten det eneste land i verden, som skal have en lukkelov. Det kunne man i og for sig overlade til de ansatte og til kunderne osv. og indehaverne at finde ud af. Jeg tror også principielt, det er forkert, at en arbejdersbeskyttelse ligger i en lukkelov. Nu er butikspersonalet selvfølgelig vant til, at det gør det, og specielt med den økonomiske situation, vi har for øjeblikket, med økonomisk krise, ville det også nok være meget betænkeligt at gå længere. Jeg er bange for, at indehaverne meget let ville blive langt de stærkeste over for de ansatte og meget let kunne udnytte situationen i en forkert retning.

Det er nok sådan, at det forslag, vi er kommet frem til, i hvert tilfælde i den situation, vi befinder os i for øjeblikket, måske ikke er noget at råbe hurra for, men jævnt hen er brugeligt. Det er også vores baggrund for, at vi vil stemme for det.

Derimod er der nok et par af ændringsforslagene, som vi ikke kan stemme for. Vi kan ikke stemme for ændringsforslag nr. 1-6. Jeg skal ikke sige meget om dem, bare indskrænke mig til at sige om de parcelhusfriesaloner, som fru Aase Olesen talte om, at

[Ole Olsen.]

det synes jeg er en kedelig stramning af loven, som man godt kunne have undværet. Nu lader det til, at den bliver vedtaget, men jeg vil ligesom fru Aase Olesen sige, at det bliver jo jævnt hen umuligt at holde øje med, om den bliver overholdt. Jeg håber i hvert tilfælde, at handelsministeren kan forsikre om, at man ikke vil drive alt for intens jagt på disse frisørsaloner. De kan jo gå ud at frisere ude, det er ikke forbudt, men de må altså ikke tage folk ind i deres parcelhuse og frisere dem. Jeg tror, det er et tab for en del af kunderne også, hvis de ikke kan få denne behandling.

Ændringsforslag nr. 7 kan vi stemme for, og ændringsforslag nr. 8 har vi været medforslagsstillere til. Man kan nok synes, det er et ejendommeligt sammenrend af partier, der er kommet her: fremskridtspartiet, radikale venstre, konservative folkeparti og socialistisk folkeparti. Jeg skal ikke begynde at undersøge nyre og sjæl hos de andre partier og se, hvad årsagen er til, at de er enige med os i det her. Jeg synes, det centrale i det forslag, som vi fremsætter her, er, at vi ikke vil være med til at kriminalisere noget, som, så vidt vi kan se, ikke strider mod folks retsbevidsthed.

Længe inden jeg kom ind i denne her sal, kan jeg huske, at jeg undrede mig meget over licitationsloven, hvor man kriminaliserer det at indhente nogle underhåndstilbud. Jeg har aldrig kunnet forstå, at det skulle stå klart for folk, at det måtte man ikke. På samme måde kommer man her med § 10, stk. 2, og kriminaliserer noget, som vistnok ikke strider imod den almindelige retsbevidsthed. Nu er den handel, som er indgået mellem socialdemokratiet og venstre, selvfølgelig en meget god handel, idet det ikke bliver nær så slemt, som det var tidligere. Forskellen mellem det nu foreslåede § 10, stk. 2, med den udlægning, handelsministeren havde givet, og det, at den helt falder væk, tror jeg ikke bliver så forfærdelig stor, men vi vil altså stadig væk foretrække, at § 10, stk. 2, forsvinder fuldstændigt.

I konsekvens af det vil det jo være rimeligt, om vi undlader at stemme om selve § 10, stk. 2, når socialdemokratiet og venstre nu går hen og vedtager den.

De sidste ændringsforslag kan vi selvfølgelig tiltræde.

Jeg kan ikke tilbageholde en vis surhed over for fremskridtspartiet. Nu var jeg kommet herop på talerstolen i dag, og nu glædede jeg mig sådan set til, at jeg kunne få lov til at være venlig — efter alt det uvenlige, der blev sagt tidligere til fremskridtspartiet i dag. Og så går man pludselig hen her under anden behandling og meddeler, at man altså ikke kan finde ud af at stille de ændringsforslag. Jeg synes, det er en for dårlig behandling af folketinget, og det er en for dårlig behandling også af de udvalgsmedlemmer, som rent faktisk, så vidt jeg kan skønne, har arbejdet temmelig energisk med dette lovforslag. Man har haft adskillige måneder til at komme med de ændringsforslag, så ligner det ikke noget at komme med dem imellem anden og tredje behandling og eventuelt komme med dem til tredje behandling.

Der er også en enkelt anden bemærkning, jeg har svært ved at tilbageholde. Det ser jo mystisk ud, når der optræder 9 forskellige mindretal og ingen flertal, når man ser på, hvor nær nogle af mindretallene i virkeligheden ligger hinanden. Det er jo simpelt hen ikke til at se forskel på hr. Lysholt Hansens stilling og på Danmarks kommunistiske partis stilling. Hvorfor kunne de ikke have fundet ud af at optræde som ét mindretal? Det havde dog været rimeligere, hvis man havde fundet sammen til lidt færre mindretal.

Men som sagt, vi vil altså stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Arne Bjerregaard (Kr.F):

Jeg må beklage, at vores almindelige ordfører ikke kan være til stede i dag. Men jeg vil håbe, at de synspunkter, jeg fremfører, vil være sammenfaldende med ordføreren eller det, hun kunne have ønsket at fremføre.

Lad mig sige om forslaget med de ændringsforslag, som der ligger, at vi selvfølgelig er enige i de ændringsforslag, som vi selv har stillet, og vi kan også sige, at dem, det konservative folkeparti har stillet, er vi enige i. Vi ønsker nemlig i forbindelse med lukkeloven at se på begge parter, nemlig på de handlende og på forbrugerne. Men forbrugerne er jo desværre i fokus i øjeblikket. Den lille handlende lægger man ikke mærke til. Həm tager man almindeligvis intet hen-

[Arne Bjerregaard.]

syn til. Der er ingen arbejdsbeskyttelseslov, som han kan smyge sig ind under. Derfor er det bemærkelsesværdigt, når fru Inge Fischer Møller henviser til HK og dem, der er inde under HK. Ja vel, de skal kun have deres fastsatte timer, men den stakkels mand, som selv må passe sin biks, han må godt arbejde i 75 timer om ugen, det gør ikke noget, og det kan undertiden være nødvendigt for at få det daglige brød.

Det, man sådan set ønsker, er at fortsætte denne forbrugerræds interesse, dette 1960ernes forbrugerræds, hvor alt drejede sig om at forbruge uden at standse op og tænke: bør vi i grunden forbruge så meget? Har vi ikke anden forpligtelse i dette samfund end blot at forbruge?

Hvad får man så ud af at udvide tiden, man kan handle i? Ja, man vil sløjfe den lille handlende. Det bliver det, man opnår i det lange løb. Man får supermarkederne, kun de bliver tilbage. Til skade for alle dem, som ønsker at handle i de såkaldte nærbutikker, som man snakker så smukt om i alle lejre. Men disse nærbutikker forsvinder såmænd. Til skade også for de handicappede, til skade for de gamle, som nu må langvejs hen for at handle. Det er det, man får ud af det. Det er sådan set det, man slagter ved at udvide åbningstiden.

Selvfølgebegås der ulovligheder, det gør der jo i forbindelse med de fleste love, desværre. Menneskenes børn er immervæk ikke så gode, som de burde være. Vi kunne selvfølgelig gøre, som fru Aase Olesen siger, ophæve al lovgivning, så bliver der ingen lovovertrædelse. Det er klart, at når man ophæver lukkeloven, så er der ingen, der overtræder lukkeloven. Vi kan ophæve enhver anden straffebestemmelse, så bliver de selvfølgelig ikke overtrådt. Det er så nemt gjort.

Lad mig klart sige: kristeligt folkeparti ønsker ingen udvidelse af butikstiden. Jeg har i al fald ikke hørt om nogen, som ikke har haft mulighed for at bruge deres indtjente penge. Vel har vi for kort tid siden måttet sørge for, at forbruget stimuleredes, men heller ikke under den periode opdagede jeg nogen, som ikke kunne forbruge deres penge. Jeg kan også forvise dem om, som nu ønsker at udvide butikstiden, at i de kommende år bliver det såmænd ikke en

udvidelse af forbruget, som står på dagsordenen, men derimod en indskrænkning. Hvorfor så lægge en belastning på nogle få mennesker i dette land, nemlig de småhandlende? Hvorfor ødelægge — ja, den menneskelighed, den kontakt, der er i de små butikker, som vi ikke møder i de store? Det, der altså bliver resultatet, må man jo konkludere til sidst igen, det er, at dem slår man i hjel, man får kun de store, upersonlige supermarkeder tilbage.

Derfor ville jeg ønske, at man ville stemme for de af os stillede ændringsforslag.

Kaj Hansen (DKP):

Loven om butikstid bygger jo i alt væsentligt på lukkelovskommissionens flertal. Det har været mit indtryk fra udvalgsarbejdet, at det faktisk ikke har været muligt at få ændret noget væsentligt i denne flertalsindstilling fra lukkelovskommissionen.

Det væsentlige i det lovforslag, der nu foreligger, er jo § 1, stk. 2, som ud over den åbningstid, vi kender i dag, yderligere vil give 6 timer, som dog kun må fordeles over 3 dage. Det giver alligevel en samlet forlængelse af åbningstiden, således at der nu sammenlagt kan være åbent 69½ time ugentligt. Også det synes jeg er helt urimeligt. Der er i virkeligheden ikke dokumenteret noget særligt behov for at ændre den lukkelov, som vi har i dag. Hvordan vil det gå med de 6 timer? Jeg tror, at de 6 timer vil blive brugt, og de vil også blive misbrugt på forskellig måde. Jeg tror i virkeligheden, at i det lange løb vil det blive et irritationsmoment for forbrugerne, idet de ikke kan huske, hvornår det nu er, den forretning har længere åbent, og hvornår en anden forretning har længere åbent osv. Det vil i virkeligheden skabe forvirring og irritation.

Men endnu værre vil det gå med personalet. Personalet vil der blive kostet rundt med, det vil blive tilsagt til forskellige åbningstider. Det er ydermere sådan, at forretningerne kan ændre deres åbningstider hver måned, hvis de har lyst til det. Det vil altså sige, at personalet her får en fleksibel arbejdstid, som de faktisk ikke kender på forhånd, og som kommer til at betyde, at de må påtage sig meget aftenarbejde. Jeg synes derfor alt i alt — og de utallige mennesker, som jeg har talt med, har sagt det samme — lad os da fortsætte med den lov, vi har i

[Kaj Hansen.]

dag. Men nu har denne kommission siddet og arbejdet og lavet beregninger og indhentet udtalelser og gud ved hvad i 5 år, og så synes man, når der nu ligger sådan et digert værk, at der også må komme noget ud af det. Det er imidlertid ikke over for mig dokumenteret, hverken i udvalget, fra forbrugere, fra handelsorganisationer eller andre, at der er et virkeligt behov for at ændre lukkeloven. Derfor kan vi ikke gå med til at ændre den, men anbefaler at forkaste lovforslaget.

Om de ændringsforslag, der er stillet, må jeg sige, at nogle af dem kan vi tiltræde, nogle går vi imod, og andre vil vi afholde os fra at stemme om. Det gælder ændringsforslag nr. 1 fra kristeligt folkeparti, noget er vi enige i, noget er vi uenige i, så det vil vi undlade at stemme om.

Jeg vil gerne rette et spørgsmål til ordføreren for kristeligt folkeparti vedrørende ændringsforslag nr. 4, hvor der står:

„Juleaftensdag er der ingen almindelig butikstid.“

Hvordan skal det forstås? Der er ingen almindelig butikstid, men der er altså en butikstid; hvad er det så for en butikstid? Hvis det skal betyde, at der juleaftensdag ikke må holdes åbent, så er vi da indstillet på at stemme for det forslag, men det kan jo også udlægges sådan, at juleaftensdag er der ingen almindelig butikstid, men dér kan man i og for sig holde butikkerne åbne, hvornår man vil. Hvis det ændringsforslag skal have nogen chance for at blive vedtaget eller for at få yderligere støtte, så bliver man nok nødt til at omformulere det.

Arnfast (CD):

Vi kan forstå, at der er et komfortabelt mindretal eller flertal, som sørger for, at denne lovgivning kommer så tæt ved kommissionsbetænkningen som muligt.

Vi synes, det vil være beklageligt for mange af de mindre handels- og næringsdrivende, alene ud fra den betragtning, at de er temmelig hårdt belastet i øjeblikket. Vi har jo gjort flere forsøg på at hjælpe dem, bl. a. med godtgørelse for momsregnskab osv., men under alle omstændigheder belaster man dem her yderligere ved at lægge dem ud i en konkurrence. Hvis man endda kunne være sikker på, at de indbyrdes kunne aftale

denne aflastning, så kunne vi nok støtte forslaget. Men som det ligger i øjeblikket, så vil vi være nødsaget til at stemme for det ændringsforslag nr. 3, der er stillet af et mindretal, som går ud på at bibeholde lukkeloven, som den er i øjeblikket.

Vi kan også stemme for ændringsforslag nr. 4, idet vi forstår det på den måde, at der skal være lukket juleaftensdag, men det får vi måske bekræftet nu fra kristeligt folkeparti.

Vi må nok forudse, at disse ændringsforslag næppe vil blive vedtaget, og derefter vil vi stemme for handelsministerens ændringsforslag, men også for det ændringsforslag, der er stillet som nr. 8, idet vi mener, at det vil styrke retssikkerheden, hvis det er indehaveren, der har det virkelige ansvar og drages til ansvar, hvis man omgår loven.

Kurt Hansen (VS):

VS er jo ikke betænkingsberettiget i erhvervsudvalget, og derfor vil jeg komme med nogle få kommentarer vedrørende vores stilling til ændringsforslagene. Den principielle stilling var der vist ingen tvivl om; den kom tydeligt frem i forbindelse med førstebehandlingen.

Det er jo meget rammende, når der i DKPs mindretalsindstilling i betænkningen står, at det ikke er dokumenteret, at der er behov for en udvidelse af butikstiden efter de retningslinjer, forslaget indeholder. Det er der ikke; der er ikke kommet nogen som helst klare ting frem på bordet i udvalget, der dokumenterer, at det er nødvendigt med en udvidelse af butikstiden. Tværtimod, fristes man til at sige i forbindelse med den betænkning, der ligger til grund for forslaget, har vi set, og det er også bekræftet fra handelsministerens side, at ca. 20 pct. af det butikspersonale, der arbejder inden for sektoren med dispensation, har en arbejdsuge på 7 dage. Det er noget af det, der må give stof til eftertanke. Vi har også tydeligt set, hvordan butikspersonalet inden for sektoren, hvor der er mere kontrollerede og ordnede forhold, på ingen måde er interesseret i at få en mere udvidet og en mere fleksibel åbningstid.

Det er meget karakteristisk, at netop fordi man har haft et kommissionsarbejde på omkring 5 år, så synes mange, at det nødvendigvis skal udmunde i et lovforslag.

[Kurt Hansen.]

Det er det her måske et af de mest typiske eksempler på. Der er jo reelt ikke noget behov for, at man får udvidet åbningstiden; det fremgår tydeligt af den kommissionsbetænkning, der foreligger.

Der er naturligvis nogle problemer i forbindelse med de meget store spidsbelastningsperioder, men det har vist sig under udvalgsarbejdet og i de besvarelser, der er kommet fra handelsministeren, at der ikke er baggrund for at få lavet en samlet løsning på disse problemer — en samlet løsning, sådan så man muligvis kunne kæde nogle af problemerne med arbejdsløsheden sammen med de problemer, der gør sig gældende i forbindelse med butikstiden. Vi ventilerede et forslag i forbindelse med førstebehandlingen, hvorefter man dels kunne undgå spidsbelastningsperioderne, dels kunne være med til at nedbringe arbejdsløsheden ved at have en ugentlig friformiddag, hvor man kunne gøre de indkøb, der var nødvendige. Men der var altså på ingen måde baggrund for at lave noget, der ligner en samlet løsning.

Jeg mener ikke, det er rigtigt, som fru Inge Fischer Møller siger heroppefra, at dette lovforslag, der nu vil blive vedtaget, tilgodeser butikspersonalet. Der er ingen garantier for, at butikspersonalet ikke kan komme til at arbejde faktisk fra kl. 8 om morgenen til kl. 8 om aftenen 3 dage om ugen. Det er der ingen garantier for, og det synes jeg bare lige skal slås fast.

I forbindelse med ændringsforslagene vil jeg sige, at vi, hvor mærkværdigt det end lyder, kan støtte et forslag fra kristeligt folkeparti. Vi kan støtte ændringsforslag nr. 1 og ændringsforslag nr. 2, ganske vist ud fra nogle lidt andre motiver end dem, kristeligt folkeparti spandt en lang ende over heroppe. Det er ikke decideret ud fra beskyttelsen af de småhandlende, det er ud fra at beskytte butikspersonalet mod de urimelige vilkår, de har i dag.

Vi vil også støtte ændringsforslag nr. 3 stillet af det konservative folkeparti; vi mener, at det kan være med til at nedbringe de urimeligheder, der mange gange bliver lagt på butikspersonalet, som det fremgår af kommissionsbetænkningen. I denne situation vil vi støtte, at der bliver en så lille fleksibel åbningstid, som det er muligt.

I forbindelse med ændringsforslag nr. 4 mener vi, det om grundloven simpelt hen er noget pjat. Hvis det med juleaftensdag var holdt for sig selv, så kunne vi have støttet det, men som det er kædet sammen her, må vi nødvendigvis stemme imod det.

I forbindelse med køkkenfrisørerne, som har været noget af det, der er blevet mest diskuteret, må jeg sige, at det tager vi forholdsvis afslappet. Vi mener ikke, der er nogen som helst mulighed for at lave en effektiv kontrol på det her område, men vi vil her gerne støtte ændringsforslag nr. 5, der ligger fra handelsministerens side.

Derimod må vi sige til ændringsforslag nr. 6: hvorfor skal det personale, der arbejder i frisørsaloner og skønhedssaloner, stilles ringere end så meget andet butikspersonale? Derfor kan vi ikke støtte det ændringsforslag.

I ændringsforslag nr. 7 er der tale om noget rent teknisk på grund af det varesortiment, der er i de forskellige kiosker. Det kan vi også støtte.

Ændringsforslag nr. 8 må vi gå imod.

Vi kan støtte ændringsforslag nr. 9, og vi kan også støtte ændringsforslag nr. 10 og 11.

Dorte Bennedsen (S):

I forbindelse med arbejdet omkring ændring af lukkeloven har der, næsten traditionen tro, også denne gang været ført en meget emotionelt præget debat. Det har været fremført, at en liberalisering, for da slet ikke at tale om en ophævelse, af lukkeloven ville føre til et voldsomt skred i butikstiderne. Det er unægtelig en frygt, som virker stærkt overdrevet, al den stund hverken de undersøgelser, der er foretaget af lukkelovskommissionen, eller erfaringerne fra udlandet tyder på større ændringer af butikstiden under mere liberale forhold.

Også hensynet til de ansattes arbejdsvilkår har været brugt som argument for en restriktiv lovgivning. Det er da givet, at arbejdsforholdene for denne gruppe ikke må forringes, men vi har her i landet en lang og god tradition for, at løn- og arbejdsvilkår er områder, der varetages gennem de faglige organisationer, og jeg er overbevist om, at en dygtig og stærk fagforening også er i stand til at varetage butikspersonalets tarv under en mere fleksibel butikstidslov, såle-

[Dorte Bennedsen.]

des at det ikke skulle være nødvendigt at bruge erhvervslovgivningen til at klare arbejdsmarkedsforhold.

Den lukkelov, som er gældende i dag, er blevet til under en helt anden detailhandelsstruktur og forbrugersituation, end vi har i dag. Hvis man fortsat vil opretholde en restriktiv butikstidslov, således som et flertal i salen her øjensynlig vil, forudsætter det, for at loven kan fungere tilfredsstillende for alle parter, at vi har nogenlunde homogene og stabile forhold inden for detailhandelen og inden for forbrugernes kreds. En sådan stabilitet er imidlertid ikke længere til stede. Vi oplever i disse år en udvikling inden for detailhandelens struktur, der gør, at en hensigtsmæssig butikstid ikke fortsat vil være den samme for alle kategorier af butikker, og også for forbrugerne er vilkårene ændret så radikalt, at der stilles andre krav til åbningstider i dag end førhen.

Alene den lange transport mellem hjem og arbejdsplads frembyder meget store problemer for forbrugernes indkøb, hvilket meget klart fremgår af kommissionens undersøgelser. For den stadig stigende gruppe af familier, hvor begge er udeerhvervende, og for enlige selverhvervende betyder videreførelsen af en restriktiv butikstidslov, at mulighederne for at være pris- og kvalitetsbevidste i deres indkøb væsentligt vil indskrænkes. Denne gruppe er henvist til at foretage deres indkøb i arbejdstiden eller til og fra arbejde med den økonomiske fordyrelse og det besvær, dette medfører. Det er denne gruppe af borgere, som bliver sorteper, når det foreliggende forslag formentlig vedtages, og det er en gruppe, man med ganske små ændringer i forslaget havde kunnet tage hensyn til, dersom man seriøst havde villet drøfte forslaget fra kommissionens mindretal om at flytte 4 timer fra den almindelige butikstid til den supplerende og om at undlade at begrænse den supplerende butikstid til 3 dage om ugen. Men man har hverken i kommissionen eller i udvalget gået seriøst ind i en debat om disse problemer, og man kan ikke lade være med at få den tanke, at det hænger sammen med, at disse forhold er blevet drøftet i en kreds af velmenende mænd, der blot aldrig har haft problemerne på deres egen krop.

Da det foreliggende forslag ikke tager

hensyn til denne forbrugergruppes rimelige behov, kan jeg ikke medvirke til forslaget gennemførelse, men jeg vil, da lovforslaget på enkelte områder er en forbedring i forhold til den gældende lovgivning, undlade at stemme.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Jeg skal ganske kort sige tak for et grundigt udvalgsarbejde. Jeg skal specielt takke hr. Jens Peter Jensen for hans særlige formuleringsevne.

Den debat, vi har i dette øjeblik, understreger, hvad jeg sagde under første behandling, at denne lovgivning er en balanceakt. Her er en række vidt forskellige interesser, der skal søges tilgodeset i samme lov. Jeg syntes, det var lykkedes lukkelovskommissionen at tilgodese dem ved at skabe en udvikling, uden at denne balance forsvandt, og jeg er blevet bekræftet i, at det lovforslag, der nu foreligger til vedtagelse, har videreført denne balanceakt, idet jeg kan konstatere, at der synes at være et klart flertal for lovforslaget med de ændringsforslag, som jeg har stillet. Derudover er der en række mindretal, der bevæger sig lige langt på begge sider af den midterlinje, der forhåbentlig bliver resultatet.

Til fru Aase Olesen blot dette, at jeg er ikke enig i, at man må opgive at administrere denne lov. Der vil altid i lovgivning, hvor overtrædelse af paragraffer er undergivet privat påtale, være tale om, at en række overtrædelser ikke bliver påtalt rent faktisk, men det, der må være afgørende, er, om der findes et lovgrundlag, der kan anvendes, hvis påtale rejses, så der kan ske en pådømmelse på et rimeligt grundlag, og det vil jeg hævde, at det gør der.

Nu har overordentlig mange henvendt sig på hver sin gruppes vegne og sagt, at denne og denne gruppe bliver dårligt behandlet. Må jeg ikke for at undgå mytedannelse have lov at sige, at lukkelovskommissionen var udtryk for en meget bred samling af interessegrupper, der satte sig sammen i fem år for at finde frem til en løsning. Jeg tror ikke, man med rimelighed kan sige, at ikke alle hovedinteressegrupper i denne sag var repræsenteret i denne kommission, og jeg tror ikke, man kan benægte, at alle, alle i denne kommission uden undtagelse gik ind for de principper, vi nu er ved at vedtage.

[Handelsministeren.]

Nogle ville, som fru Dorte Bennedsen også har beskrevet det, gerne være gået et stykke videre, men alle uden undtagelse kunne tilsige deres støtte til i hvert fald det, vi nu er ved at gennemføre. Det synes jeg dog er værd at understrege, før vi slår os alt for meget til riddere for andre erhvervsgrupper, at disse erhvervsgrupper selv har været indstillet på at tage det skridt, vi nu er på vej til at tage.

Inge Fischer Møller (S):

Det er altid dejligt at få gode råd herinde, og jeg vil da i første omgang sige tak til hr. Glensgård, der rådede mig til at tage mig kærligt af fru Dorte Bennedsen i stedet for at tage mig kærligt af hr. Glensgård. Når jeg ikke bemærkede i detaljer, hvad fru Dorte Bennedsen ville begrunde sit særstandpunkt med, var det, fordi jeg på forhånd var klar over, at fru Dorte Bennedsen på udmærket måde selv var i stand til at redegøre for sine synspunkter. Det har vi lige været vidne til.

Men når vi er i gang med at give gode råd, så vil jeg også herfra give hr. Glensgård et godt råd. Hvis man i et udvalg skal fortsætte med et godt og grundigt stykke udvalgsarbejde, så var det en god idé, hvis alle partier tog opgaven lige seriøst. Fremskridtspartiet har haft lige så god tid til at arbejde med sagen, som alle andre partier har, og derfor finder jeg det mildt sagt uanstændigt, at man kommer to dage før en lovs endelige vedtagelse og på baggrund af et udvalgsforløb, hvor der er givet mange forskellige frister, og siger, at om to dage kommer man med sine ændringsforslag.

Til hr. Arne Bjerregaard vil jeg godt sige, at det er selvfølgelig altid godt at træde i en kollegas sted, men nogle gange er det måske også godt, før man går på talerstolen, enten at læse materialet, der ligger til grund for det foreliggende lovforslag, eller at konferere med sit partis ordfører, for hr. Arne Bjerregaards indlæg bar fuldstændig præg af, at han ikke ved noget som helst om, hvad lovforslaget egentlig drejer sig om.

Jens Peter Jensen (V):

Vi oplever et næsten faretruende tørt forår. Alligevel har vi under denne debat oplevet, at der er hældt meget vand ud af

ørerne i omsorg for den lille butik drivende, hvis denne lov gennemføres.

Må jeg sige, at det er en misforståelse af situationen. Jeg vil ikke bestride, at der kan være enkelte af de mindre butik drivende, der får vanskeligheder eller får en længere arbejdstid, men for mange af dem vil det lovforslag, ophøjet til lov, betyde bedre erhvervsmuligheder og være en væsentlig bistand til, at man kan gøre det, der både er købmandens interesse og forbrugers interesse, nemlig bevare de nærbutikker, som så mange i dag har udtalt frygt for skal forsvinde.

Må jeg også rette den misforståelse, der gør sig gældende, at der her er tale om et modsætningsforhold imellem købmanden og forbrugeren. Med en meget beskeden modifikation er forbrugers interesse altid i købmandens interesse. Det er også forbrugers interesse, at nærbutikken kan bevares, og jeg tror, den lovgivning her giver bedre muligheder for bevarelse af nærbutikken. Det er ikke en lovgivning, der vil fremme, at supermarkederne vil kvæle den mindre butikshandlende.

Ved at anvende den særlige butikstid eller den samlede butikstid på den rigtige måde får den mindre erhvervsdrivende mulighed for i højere grad at tilfredsstille det publikum, han skal betjene, får også mulighed for som nærbutik drivende at se sin kundekreds hjemme, så den kan komme og handle i hans butik fremfor at skulle gøre det i nærheden af en fjernere liggende arbejdsplads.

Der er jo ikke tale om, at der er en åbningspligt. Det er en åbningsret. Den rette købmand vil finde at anvende denne på en for ham og forbrugeren tilfredsstillende måde.

Glensgård (FP):

Hr. Haunstrup Clemmensen, hr. Ole Olsen og fru Inge Fischer Møller — nævnt i størrelsesforhold — klandrede mig meget for, at vi ikke til tiden var fremkommet med ændringsforslag. Det er formentlig fru Inge Fischer Møller bekendt, at jeg allerede på et udvalgsmøde meddelte formanden, at vi formentlig ikke ville kunne nå det, men at vi samtidig meddelte formanden, at vi ville gøre et forsøg. Vi kunne ikke nå det til

[Glønsgård]

den pågældende tid, og vi meddelte samtidig, at vi formentlig så mellem anden og tredje behandling ville fremsætte ændringsforslag. Det er det, der er sket, så derfor er der ikke noget i denne sag at klandre os for.

Hr. Haunstrup Clemmensen sagde også, at nu har vi behandlet lovforslaget i 4 måneder — det er nu kun 3 måneder, men lad det være — og i den tid havde man jo haft mulighed for partierne imellem i udvalgsarbejdet at diskutere lovforslaget. Dertil skal jeg kun sige til hr. Haunstrup Clemmensen, at det er jo ikke nemt at diskutere med partier, som ikke er til stede; derfor har det været nødvendigt at tage den diskussion op i det tidsrum, hvor også det parti, som hr. Haunstrup Clemmensen repræsenterer, var til stede i udvalgsarbejdet.

Hr. Arne Bjerregaard sagde, så vidt jeg forstod, at man kunne støtte det konservative folkeparti i forslaget om delingen af den nuværende supplerende butikstid, altså over 2 dage. Jeg vil gerne sige til hr. Arne Bjerregaard, at jeg har forstået på fru Ritta Ahm, at kristeligt folkeparti ikke var indstillet på at dele den supplerende butikstid, som det konservative folkeparti foreslår, på maksimalt 2 dage. Jeg beklager, at jeg formentlig ikke har forstået hr. Arne Bjerregaard, men jeg vil gerne høre, om kristeligt folkeparti ønsker, at den supplerende butikstid, som det konservative folkeparti siger det, må deles over 2 dage, altså om kristeligt folkeparti kan støtte det konservative folkeparti i dette ændringsforslag.

Hr. Kurt Hansen siger, at man ikke kan støtte, at kunder i en frisørsalon eller andre saloner ikke må betjenes en time efter. Jeg må sige til hr. Kurt Hansen: det ville se lidt mærkværdigt ud, såfremt man kom ud fra frisøren og kun var halvfærdig, eller endnu værre, hvis man sad på en skønhedssalon, en fodsalon, med den ene fod i baljen og så skulle slutte, fordi klokken var 17.30. Det kan da vist ikke være hr. Kurt Hansens mening. Der må dog være en vis rimelighed i, at de pågældende kunder har mulighed for at få foden op af baljen, inden de bliver smidt ud.

Ministeren sagde, at alle i lukkelovskommissionen kunne tiltræde det, vi nu var ved at gennemføre. Jeg vil gerne spørge fru Dorte Bennedsen, om denne udtalelse er

korrekt. Hvis det er tilfældet, så vil jeg gerne endnu en gang have uddybet, hvordan man i lukkelovskommissionen efter handelsministerens bemærkninger kunne tiltræde denne liberalisering og så ikke ønske at tage ansvar for den i folketinget.

Aase Olesen (RV):

For at undgå misforståelser vil jeg gerne sige til handelsministeren i forbindelse med det, jeg sagde om denne lov, som jeg mener er meget vanskelig at overholde og meget vanskelig at administrere, at jeg ønsker naturligvis, at denne lov skal overholdes. Ellers var man helt ude i tovene. Jeg ville ikke under nogen omstændigheder herfra sige, at man ikke burde overholde loven. Jeg har bare brugt de talrige eksempler, vi har fået. Jeg havde nær sagt, at hvert evige eneste udvalgsbilag, vi har fået i udvalget, viser, at der er behov for en ændring. Det har jeg brugt som argument imod den påstand, at der ikke var behov i virkeligheden for at ændre den gamle lukkelov.

Men det, der kaldte mig herop, var hr. Arne Bjerregaard, som talte meget smukt om nærbutikkerne og om, at nu skulle de slagtes. Det er altså nødvendigt at sige, som det er blevet sagt allerede af en af de foregående talere, at der er ingen lov i dette land, der påbyder nogen at holde åbent et bestemt tidsrum. Man kan holde åbent 40 timer eller 30 timer eller 20 timer. Men det er klart, at konkurrencen sætter visse grænser for, hvor langt ned man kan gå i åbningstid.

Det er vist klart for alle, at nærbutikker i dag ikke kan konkurrere på pris og på vareudvalg. Det skyldes mange, mange andre ting end lukkeloven. Men det skyldes måske også lukkeloven. I store dele af Danmark — det er selvfølgelig især omkring de store byer — har folk langt til og fra arbejde, og hvis lukkeloven kan konkurrere på personlig betjening og på nærhed, så hjælper nærheden jo ikke noget, hvis man er tvunget til at lukke præcis kl. 17.30, når kunderne vender hjem til boligområdet. Jeg er udmærket klar over, at mange nærbutikkernes indehavere ikke er enige med mig, men jeg tror i virkeligheden, at det bedste konkurrencemiddel, man kunne give dem, var tilladelsen til selv at bestemme, hvornår de ville holde åbent.

Hr. Arne Bjerregaard ville have set, hvis han havde fulgt førstebehandlingen, at jeg

[Aase Olesen.]

har ikke foreslået, at vi overhovedet ikke skulle have nogen lukkelov eller nogen lovgivning på dette her område. Hvis han havde fulgt med i, hvad jeg sagde ved førstebehandlingen, eller hvad jeg måtte have skrevet om denne sag, så vil han se, at jeg alle vegne har nævnt, at man kunne indføre en regel om f. eks. en butikstid på, lad os sige 55 timer. Det kunne være, den skulle være 50, det kunne være, den skulle være 56, men det var det udgangspunkt, lukkelovskommissionen havde. Det har man overhovedet ikke fået grundigt diskuteret igennem, hverken i lukkelovskommissionen, det har vi fået at vide af delegationerne, eller her i folketinget ved førstebehandlingen eller under udvalgsarbejdet. Så kom altså ikke her og sig, at vi bare vil afskaffe ulovlighederne ved at afskaffe loven. Det er noget sludder og noget vrøvl, og det har ikke noget som helst at gøre med den holdning, det radikale venstre har indtaget under denne sag.

Men der er jo ikke noget mærkeligt i, at vi på dette punkt — det radikale venstre og kristeligt folkeparti — står i hver sin ende. Man tror altid fra kristeligt folkeparti, at man kan føre politik ved hjælp af forbud. Det tror vi nu engang ikke. Det, der kan undre én her, er egentlig, at en af de mest liberale ordførertaler, der er blevet holdt i dag, blev holdt af SF's ordfører.

Arne Bjerregaard (KrF):

Fru Inge Fischer Møller bad mig læse lovforslaget. Jeg skal da indrømme, at jeg har andet at bestille end just at kigge på, hvad man til daglig laver i erhvervsudvalget, men så vidt det er mig bekendt, så drejer det sig om en udvidelse af butikstiden, og hvis jeg har misforstået det, vil jeg gerne have en rettelse her. I det øjeblik man udvider den mulige butikstid, er det da klart, at man lægger en større arbejdsbyrde over på dem, der er alene om at passe en butik, det må da være ganske almindelig regning. Selv om jeg ikke har fru Inge Fischer Møllers eminente evner og eminente hjerne, kunne det dog godt være, at jeg kunne lægge 4½ eller 6 til det, vi har i øjeblikket.

Hr. Jens Peter Jensen sagde, at forbrugernes interesser altid er erhvervenes interesse. Ja vel, forbrugernes forbrug er altid i

erhvervenes interesse, men jo kortere tid man kan få forbrugerne til at forbruge det, jo bedre er det selvfølgelig for erhvervslivet, og det ønsker erhvervslivet selvfølgelig. Når forbrugerne kan udnytte, hvad de har i øjeblikket af muligheder for at forbruge, hvorfor i alverden skulle man så udvide forbruget og tro, at erhvervslivet fik flere penge af den grund? Det eneste, de får ud af det, er, som hr. Jens Peter Jensen rigtigt sagde, en længere arbejdstid; det kan man da hurtigt regne ud.

Så blev der stillet det direkte spørgsmål fra fremskridtspartiet, om vi ville støtte de konservatives forslag om 2 dage. Svaret er: kan vi ikke få det bedste, må vi tage det næstbedste.

Fru Aase Olesen gav sig særdeles god tid til at sætte mig i rette og sagde, at de radikale overhovedet ikke ville ophæve lukkeloven. Ja men fru Aase Olesen gav jo netop udtryk for, at hvis vi ingen lukkelov havde, fik vi ingen lovovertrædelser. I alle tilfælde sagde fru Aase Olesen, at der var mange lovovertrædelser, og hvis man vil fjerne lovovertrædelser, er man da nødt til at fjerne loven, hvordan skal man ellers fjerne dem? Ligegyldigt hvor meget man udvider den, vil den blive overtrådt, de samme personer skal nok vide at overtræde den.

Der blev sagt, at vi ønsker at bygge landet med lov — ja, det ønsker vi selvfølgelig — men så var der dette, at vi ønsker forbud. Nej, vi ønsker ingen forbud, vi ønsker respekt for mennesket, hvad enten det drejer sig om selverhvervende eller dem, der skal arbejde for de selverhvervende. Vi ønsker respekt for alle arbejdsmæssigt hele vejen igennem, ikke dette, at nogle skal betale for, at andre i deres forbrugerræs kan udnytte et fåtal til den sidste hvid. Og det er det, man ønsker med denne udvidelse af butikstiden.

Ole Olsen (SF):

Hr. Arne Bjerregaard giver mig næsten tårer i øjnene, men jeg må nok holde med dem, der har sagt, at han vistnok ikke har læst lovforslaget, ellers har jeg hørt meget forkert. Der blev sagt, at man lægger 4 eller 6 timer til det, vi har i dag. Nej, der lægges 1½ time til det, vi har i dag, og det synes jeg skal slås fast.

Jeg er også bange for den mytedannelse,

[Ole Olsen.]

der meget nemt kan ske om, hvilke partier der gerne vil hjælpe de små erhvervsdrivende. Hvis man skal se nogenlunde realistisk på det, der sker nu, må man erkende, at der naturligvis sker det, at omkostningerne ved at drive butik stiger noget, det bliver dyre-re, lønomkostningerne pr. enhed vil stige, men jeg kan ikke se andet, end at det må være til fordel for de mindre erhvervsdrivende, som måske passer deres butik alene. Det kan ikke være sådan, at dette forslag vil skade de mindre erhvervsdrivende; der kan være andre grupper, man kan være bange for — som det også er sagt heroppefra — det kan skade, men jeg tror ikke på, det på nogen måde kan komme til at skade de mindre erhvervsdrivende.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal ikke tage en diskussion op med hr. Glensgård nu. Når vi ikke kender de ændringsforslag, fremskridtspartiet vil komme med, er det jo noget vanskeligt at diskutere dem.

Fru Aase Olesen var inde på den tanke, at ingen butikker var tvunget til at have åbent længere, end de ville, men fru Aase Olesen har jo selv været inde på det urimelige i, at man nu får en samlet åbningstid på 69 $\frac{1}{2}$ time, og det skal da ses i sammenhæng med den øvrige lovgivning, som forslaget indeholder.

Jeg ved ikke, om det skulle være noget særlig godt at være liberalist i denne sag. Den fuldendte liberalisme er noget med kræfternes frie spil, og der er jo også nogle, som faktisk lægger op til at få gennemført en sådan lukkelov eller slet ikke have nogen. Men når kræfternes frie spil råder, er det altid de små, der kommer i klemme. Hr. Jens Peter Jensen kan jo godt påstå, at disse 6 timer, som man nu yderligere kan have åbent, bliver til gavn for nærbutikkerne, at det er dem, der får fordel af det, og at det absolut ikke er supermarkederne, men det er kun en påstand, som der ikke er nogen dokumentation for. Jeg vil foreløbig påstå det modsatte, og der vil ikke gå ret lang tid, før vi vil opdage, at de 6 timer netop vil blive brugt af supermarkederne og de store fødevarer-koncerner og andre til at holde et par timer åbent om aftenen med film og med kaffe og alt muligt, som sådanne store koncerner er i

stand til for at trække nogle kunder til. Hver gang koncernerne finder på at lave sådan nogle indkøbsaftener, hvor hele familien skal ud, og hvor de skal have røde og blå balloner og alt det dér, skal personalet stå til rådighed. Det er et sådant skridt, man tager henimod kræfternes frie spil, og det er et skridt, som vi absolut ikke vil medvirke til.

Hvis man skulle være helt ærlig, skulle man sige, at det, man nu gør, faktisk er at foretage et eksperiment, som man ikke endnu kender følgerne af. Vi kommer imidlertid ret hurtigt til at se følgerne, og derfor er der også håb om, at man om et års tid må erkende, at det, man er i færd med at lave i dag og ved tredje behandling, er forkert.

Kurt Hansen (VS):

Hr. Glensgård spurgte, om de folk, der var inde i en frisørsalon eller en skønhedsklinik, eller hvad sådan noget hedder, når klokken var slagen, skulle styrte ud med den ene fod under behandling og med muddermaske på, eller hvilke situationer de i øvrigt kunne komme til at styrte ud af forretningen i. Nej, det, der er tale om, er, at der måske kunne laves en ordning, der sikrede, at man ikke gik i gang med sådan nogle langvarige eller længerevarende behandlinger senere end $\frac{1}{2}$ time før den faktiske lukketid, så personalet blev rimeligt tilgodeset. Jeg kan ikke se nogen som helst fornuftig grund til, at det personale, der er ansat under netop denne specielle sektor, skal have en arbejdsuge på 5-6 timer længere end andet butikspersonale. Der er overhovedet ingen grund til, at de i den grad skal pålægges ekstraarbejde, som andre områder heldigvis er sluppet for.

(Kort bemærkning).

Inge Fischer Møller (S):

Det første skal være til hr. Glensgård. Det er rigtigt, at vi har haft travlt, men jeg vil godt lige gøre hr. Glensgård opmærksom på, at sidste gang vi fik en meget venlig henstilling om at komme med ændringsforslag til butiksløvsforslaget i erhvervsudvalget, var den 18. marts.

Så vil jeg godt sige mange tak til hr. Arne Bjerregaard. Det politiske liv giver jo mange øretæver — jeg ved ikke, om man må benytte et sådant udtryk herfra, men

[Inge Fischer Møller.]

det er faktisk det, jeg mener — og når der så falder så pæne bemærkninger om, at jeg har gode evner, vil jeg gerne have lov at benytte lejligheden til at sige tak for det; det glæder mig meget.

Formanden:

„Øretæver“ er teoretisk et parlamentarisk udtryk.

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Glensgård spurgte mig, om ministerens udtalelse var rigtig, den udtalelse, hvori han gav udtryk for, at alle i kommissionen havde kunnet være enige så langt, som dette forslag er udformet. Det burde være overflødig for hr. Glensgård at stille dette spørgsmål. Udsagnet er sandt, og det kan ikke undre. Hvis hr. Glensgård havde læst betænkningen og mindretalsudtalelsen, ville han vide, at mindretallet i kommissionen ønskede en ophævelse, og det vil sige, at enhver liberalisering af loven er et fremskridt.

Jeg ved ikke, om hr. Glensgård kender det gamle ord om, at bjergene skælver og barsler med en mus; min opfattelse af fremskridt i det foreliggende forslag er, at det er så lille en mus, at jeg ikke ønsker at medvirke til, at den kommer til verden.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

I anledning af hr. Kaj Hansens rædselsbeskrivelse om familieaftener med film og underholdning i supermarkederne vil jeg bare sige, at man må håbe, hr. Kaj Hansen aldrig har familieaftener foran tv, for også tv beskæftiger jo folk til langt ud på aftenen, og hvad med kollektive transportmidler eller lys eller personale i restaurationer? Vi mangler egentlig nu kun det argument, man oprindeligt havde for at lave en lukkelov, nemlig at det var af kirkelige og ædruelighedshensyn.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Jeg skal ikke kunne sige, om hr. Arne Bjerregaard har læst lovforslaget, men én ting er i hvert tilfælde givet, og det er, at han ikke har forstået det. Han taler om, at der bliver længere arbejdstid med en udvidet butikstid. Det er der ikke tale om. Selv i

de katolske lande er der noget, der hedder siesta, som det måske er hr. Arne Bjerregaard bekendt. Det er muligt, at denne lovgivning netop er noget af det, som hr. Arne Bjerregaard plejer at sige han kæmper for på de små erhvervsdrivendes vegne. Der er her tale om, at en erhvervsdrivende får mulighed for at have åbent fra kl. 6 om morgenen til kl. 9 og så igen fra kl. 17 eller kl. 16 til kl. 20-21, men der er ikke tale om længere åbningstid. Der er tale om, at man ønsker at stille dem frit ud over den normale åbningstid fra om morgenen til kl. 17.30 om aftenen. Det er altså ikke givet, at man med denne lov, hvis den bliver vedtaget — hvad den formentlig gør — tvinger nogen til at have længere åbningstid, man fejrer bare noget til, som andre i hr. Arne Bjerregaards parti ellers plejer at henholde sig til.

Til fru Inge Fischer Møller skal jeg blot sige, at jeg er fuldstændig klar over, at det var engang i marts måned, vi fik besked om ændringsforslag, men vi er også klar over, at der har været udtalelser om, at vi formentlig ikke fik denne lov igennem før omkring sommerferien. Derfor har vi i vores arbejde i folketingsgruppen og ikke i erhvervsudvalget forsøgt at arbejde på længere sigt, og vi har så ikke kunnet indplacere det, i det øjeblik man nævnte, at det nu skulle køres igennem. Derfor må vi følge den normale forretningsorden og stille de ændringsforslag, vi mener er nødvendige, ved tredje behandling. Det er der ikke noget odiøst eller mærkværdigt i.

Formanden:

Hr. Kaj Hansen for en kort bemærkning, og så standser vi snart de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Kaj Hansen (DKP):

Jeg ved ikke, hvorfor fru Aase Olesen vil have rodet tv ind også i denne debat, men det er klart, at de kommercielle familieaftener i supermarkederne, hvor det bare drejer sig om at trække nogle penge ud af folk ved at lave sådan en underholdning, vil vi ikke medvirke til. Det, fru Aase Olesen glemmer i denne sag er, at hun ifølge kommissionsbetænkningen repræsenterer det lille mindretal af forbrugere, der vil have

[Kaj Hansen.]

ændret lovgivningen, hvorimod jeg repræsenterer det store flertal, der vil fortsætte med den lovgivning, vi har.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Hr. Glensgård siger, at der ikke bliver en udvidet butikstid. Jo, den almindelige konkurrence vil gøre, at man altid må udnytte max-tiden, hvis man vil have del i handelen; der er ikke anden vej at gå.

Fru Aase Olesen begynder nu at drage fjernsynet ind i det og påstår, at de, der arbejder i butikken, skulle have den samme fornøjelse af at arbejde dér som at se på fjernsyn. Det forstår jeg ikke rigtig. Man kan nok skælde fjernsynet ud for meget, men denne sammenligning synes jeg ikke er rimelig.

Endelig har jeg en oplysning med hensyn til ændringsforslag nr. 4. Der er jeg nødt til at indrømme over for hr. Kaj Hansen, som sagde, at der juleaftensdag ingen almindelig butikstid er, at da vores ordfører desværre ikke er til stede og begge vores medlemmer i erhvervsudvalget er syge, aner jeg simpelt hen ikke, om det betyder, at der ingen åbningstid skulle være, i alt fald regnede vi med i partiet, at der ikke skulle være åbent juleaftensdag. Men for at man ikke ved afstemningen skal være i tvivl om, hvad vi mener, skal vi nok stille et klart ændringsforslag ved tredjebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 121 stemmer mod 7; 9 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes med 111 stemmer mod 27.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes med 112 stemmer mod 19; 6 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5 og 6, § 1, således ændret, § 2, ændringsforslag nr. 7, § 3, således ændret, og §§ 4-9
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes med 85 stemmer mod 52.

Ændringsforslag nr. 9, § 10, således ændret, ændringsforslag nr. 10 og 11, § 11, således ændret, og § 12
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Vi har yderligere 4 forslag til behandling. Skal de nås, tror jeg, det bliver nødvendigt med udvidet lukketid, men det er muligt, at de to sidste sager stryges.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om energipolitiske foranstaltninger.

(Lovforslag nr. 220. Fremsat 20/2 76. Første behandling 9/3 76. Betænkning 9/4 76).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Peter Holst (V):

Arbejdet i udvalget har vakt en vis interesse. Ifølge pressen skulle det være gået lovlig hurtigt; nogle steder siger man endog, at det grænser til sjuskeri. Jeg vil gerne her starte med at afkræfte, at noget sådant har været tilfældet. Vi har været i den situation, at der har været svaret hurtigt og meget effektivt og fyldestgørende på alle vore spørgsmål, og det vil jeg gerne bringe såvel handelsministeren som hans embedsmænd en tak for.